

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА
ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ЮРИДИЧНИХ КАДРІВ
ДЛЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

СУЧАСНІ ВИМІРИ БЕЗПЕКИ

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень учасників
Всеукраїнського студентського форуму

(Харків, 18 травня 2018 р.)

УДК 351.746.1

С91

Редакційна колегія:

Ю. П. Битяк, д-р юрид. наук, проф. (голова редколегії);
А. П. Гетьман, д-р юрид. наук, проф.; В. М. Гаришук, д-р юрид. наук,
проф.; В. Я. Настюк, д-р юрид. наук, проф.; Н. П. Матюхіна, д-р
юрид. наук, проф. (заст. голови редколегії); Д. В. Лученко, д-р юрид.
наук, доц.; С. О. Гриненко, канд. юрид. наук; Г. А. Гончаренко, канд.
юрид. наук; В. В. Зуй, канд. юрид. наук, доц.; О. Б. Червякова, канд.
юрид. наук, доц.; І. М. Балакарева, канд. юрид. наук; М. С. Ковтун,
канд. юрид. наук; Я. С. Зелінська, канд. юрид. наук; С. А. Федчишин,
канд. юрид. наук; І. М. Зеленська, ст. викладач; П. В. Редіна, ст. ла-
борант кафедри адміністративного права Національного юридично-
го університету імені Ярослава Мудрого

Відповідальні за випуск Н. П. Матюхіна, Г. А. Гончаренко

Редколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику.

Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їх зміст

Сучасні виміри безпеки : зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн.

С91 Всеукр. студент. форуму (Харків, 18 трав. 2018 р.) / Нац. юрид. ун-т
ім. Ярослава Мудрого ; [відп. за вип. Н. П. Матюхіна, Г. А. Гончарен-
ко]. – Харків : Право, 2018. – 208 с.

ISBN 978-966-937-422-6

Збірник містить тези доповідей і виступів учасників Всеукраїнського студентського форуму, що відбувся 18 травня 2018 року у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого. Тези доповідей та повідомлень учасників Форуму вміщують у себе такі напрями: 1. Національна безпека України: виклики і загрози сьогодення. 2. Правове забезпечення державної політики у сфері національної безпеки. 3. Сектор безпеки і оборони: традиції та вектори розвитку. 4. Міжнародне співробітництво суб'єктів сектору безпеки і оборони.

УДК 351.746.1

ISBN 978-966-937-422-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018

© Оформлення. Видавництво «Право», 2018

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ФОРУМУ

ГОЛОВА

Битяк Юрій Прокопович – перший проректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ

Матюхіна Наталія Петрівна – професор кафедри адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор

КООРДИНАТОР ФОРУМУ

Гончаренко Ганна Анатоліївна – доцент спеціальної кафедри № 2 «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України» Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Гетьман Анатолій Павлович – проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Гарашук Володимир Миколайович – завідувач кафедри адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України

Настюк Василь Якович – завідувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України

Грищенко Сергій Олександрович – завідувач спеціальної кафедри № 2 «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України» Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук

Мах Юлія Володимирівна – доцент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

<i>Оргкомітет</i> ВІТАННЯ УЧАСНИКАМ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ФОРУМУ	9
---	---

1. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ СЬОГОДЕННЯ

<i>Близнюк І. В.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	11
<i>Григоренко А. О.</i> СИЛИ ТА ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	13
<i>Даниленко О. А.</i> БЛОКЧЕЙН: ВПЛИВ НА БЕЗПЕКУ	17
<i>Затулій А. О.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	19
<i>Іващук П. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	22
<i>Катуна Т. О., Орлянська В. В.</i> ЗАГРОЗА ЗАБРУДНЕННЯ ПОВЕРХНЕВИХ ВОДНИХ ДЖЕРЕЛ ЯК ОДНА З ГОЛОВНИХ ПРОБЛЕМ СЬОГОДЕННЯ.....	26
<i>Кобкіна А. О.</i> ЛЮСТРАЦІЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	29
<i>Коваль Ю. А.</i> ЩОДО ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ГРУЗІЇ	31
<i>Лемак К. Е.</i> ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.....	34
<i>Марущак О. В.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ	36
<i>Мотрій Є. О.</i> ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ	39
<i>Наретя В. Г.</i> ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В УКРАЇНІ (ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ).....	41
<i>Новодранов М. О.</i> ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ І ЗНИЖЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА ПРИКЛАДІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	44

<i>Плетньова Т. Р.</i>	ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ГРОМАДЯН ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	47
<i>Рибарчук Л. А.</i>	ГЕНДЕР ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ СЬОГОДЕННЯ	51
<i>Савінова А. В.</i>	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДНИК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ : ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНИНА	53
<i>Сальніков Д. А.</i>	КІБЕРТЕРОРИЗМ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛНІЙ БЕЗПЕЦІ	57
<i>Тарасенко О. В.</i>	МОВНИЙ ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	60
<i>Хабоша О. С.</i>	НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	64
<i>Якубенко О. П.</i>	ДО ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ	67

2. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

<i>Састратова В. В.</i>	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	71
<i>Козирчук І. В.</i>	СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ РЕФОРМУВАННЯ: ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОКРЕМИХ УМОВ ТА ШЛЯХІВ	74
<i>Колдашов А. О.</i>	ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ, УПОВНОВАЖЕНИХ НА ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЯК ВИКРИВАЧІВ КОРУПЦІЇ	78
<i>Назаренко С. О.</i>	АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	81
<i>Петров Д. С.</i>	ЩОДО СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ	84
<i>Пильо С. П.</i>	ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	87
<i>Сітецька А. В.</i>	ІНСТИТУТ ОМБУДСМЕНА: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА СУЧАСНІ МОДЕЛІ	90

«Про засади запобігання і протидії корупції» іншою особою, а також інше грубе порушення законодавства про працю – караються штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років».

Аналізуючи положення Кримінального кодексу України через основоположний правовий принцип законності, наразі особа яка «незаконно звільнила працівника з роботи у зв'язку з повідомленням ним про порушення вимог Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» іншою особою» не повинна нести ніякого покарання, адже Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» станом на сьогодні вже втратив чинність.

Можливим є внесення змін до ч. 1 ст. 172 Кримінального кодексу України, приведення його у відповідність до чинного законодавства і заміну явно застарілої норми та викладення її в такій редакції: «незаконне звільнення працівника з роботи з особистих мотивів чи у зв'язку з повідомленням ним про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, а також інше грубе порушення законодавства про працю – караються штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років». Проте, за умови внесення таких «косметичних» змін залишається відкритим питання про захист прав службовців, зокрема держслужбовців-викривачів корупції.

Державні службовці-викривачі корупції навряд чи охоплюються змістом поняття «працівник», оскільки в статті 1 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року «працівник» визначений як «фізична особа, яка працює на підставі трудового договору на підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи, яка використовує найману працю». У зв'язку з цим видається, що однією «косметичною» заміною назв законів в частині 1 статті 172 Кримінального кодексу України, обійтися не можна.

Для того, щоб стаття 53 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року працювала так як це було задумано, і державний службовець не боявся звільнення та міг ефективно забезпечити службове ідентифіковане викриття, частину 1 статті 172 Кримінального кодексу

України доцільно було б викласти в наступній редакції «незаконне звільнення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або іншої особи з роботи чи служби з особистих мотивів чи у зв'язку з повідомленням ним про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, а також інше грубе порушення законодавства про працю – караються штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років».

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Федчишин С. А.

**НАЗАРЕНКО
СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ**
курсант 5 курсу факультету №4 Національного університету цивільного захисту України

АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стійкості і розвиток суспільства завжди було пов'язано з подоланням різних загроз, які виходили від природи, ворогів та технічних об'єктів. Тому найважливішою умовою функціонування і розвитку людського суспільства є забезпечення безпеки. Безпека – це стан захищеності важливих інтересів особистості, суспільства і держави від внутрішніх і зовнішніх загроз [2].

Безпека знаходиться у взаємозв'язку зі стабільністю. Під стабільністю розуміється здатність системи зберігати свої функції і властивості (або відновлювати їх) під впливом деструктивних чинників. Між безпекою та стабільністю існує пряма залежність. Чим стабільніша система, тим вищий рівень її безпеки. Отже, стабільність є одним з показни-

ків, що характеризують ступінь безпеки системи. Тому національна безпека багато в чому залежить від стабільності суспільства, від стабільності економічних, політичних, соціальних, військових та інших відносин [3].

«Безпека суспільства» складається як сукупна характеристика безпеки кожної людини. Наприклад, якщо в суспільстві більша частина його громадян живе не маючи достатніх коштів для існування, то таке суспільство поступово деградує, рівень його безпеки низький. У такому суспільстві вироджується генофонд нації, падає моральність, ростуть соціальні пороки – злочинність, наркоманія та алкоголізм.

У зв'язку з цим безпеку суспільства передбачає створення адекватних умов для розвитку економіки, науки, техніки, культури, моралі, охорони здоров'я і дійсно діючого законодавства.

У багатьох країнах використовується поняття «безпека держави», яке пов'язують, перш за все, зі збереженням конституційного ладу, забезпеченням суверенітету і територіальної цілісності. Держава з усіма його інститутами та органами державної влади має служити інтересам кожного громадянина і суспільства в цілому. Тому, якщо якісь частини і інститути держави перестають служити інтересам громадян і суспільства, то повинен існувати конституційний механізм, що дозволяє внести корективи в державний устрій. Діяльність державних інститутів повинна носити соціально орієнтований характер, забезпечувати добробут суспільства і громадян [3; 4].

Докорінні зміни воєнно-політичної обстановки, висновки за результатами аналізу особливостей агресії Росії проти України та характер нових загроз національним інтересам зумовлюють необхідність системного оновлення законодавства з питань національної безпеки і оборони. Відповідну роботу визнано одним із головних напрямів реформування системи забезпечення національної безпеки і оборони відповідно до Коаліційної угоди та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020».

З 2014 року прийнято значну кількість законів у сфері національної безпеки і оборони, більшість яких спрямована на врегулювання питань, пов'язаних із російською агресією, забезпеченням ефективної протидії останній та захистом наших громадян, які постраждали внаслідок воєнних дій.

Разом з тим низка проблемних питань залишається законодавчо не врегульованою. Так, правові акти у цій сфері містять певні неузгодже-

ності, застарілими є підходи до визначення деяких термінів, потребують запровадження сучасні механізми управління загрозами національної безпеці тощо. 28 лютого 2018 року на розгляд Верховної ради України надійшов законопроект «Про національну безпеку України». Цей законопроект є пріоритетним і потребує невідкладного розгляду. Він важливий як для реформи сектора безпеки, так і для істотного кроку на шляху вступу в НАТО та ЄС. Даний законопроект регулює основи та принципи державної політики в сфері національної безпеки і оборони з урахуванням членства в ЄС і НАТО, механізми вдосконалення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони, систему керівництва Збройними силами, зокрема, розподіл завдань, функцій, повноважень, відповідальності і підзвітності керівництва відомства і ВС [1].

Отже, важливими завданнями держави нині є удосконалення законодавства у сфері національної безпеки і оборони, підвищення ефективності його застосування. Що й дозволить забезпечити належний захист національних цінностей та повноцінно реалізовувати національні інтереси.

Список використаних джерел:

1. Про національну безпеку України: Законопроект України від 28.02.2018. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63531.
2. Державне реагування на загрози національним інтересам України: актуальні проблеми та шляхи їх розв'язання: матеріали круглого столу (Київ, 19 лютого 2014 р.) / за ред. К. О. Ващенко, Г. П. Ситника. К.: НАДУ, 2014. 170с.
3. Ліпкан В. А. Національна безпека України: навч. посібник. Національна академія внутрішніх справ України, Кондор, 2008. 551с. URL: <https://books.google.com.ua>.
4. Шевченко М. М. Функції та завдання системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах. URL: nationalecurity.org.ua/.../funkcii-ta-zavdannya.

Науковий керівник: доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи – начальник науково-дослідного центру Національного університету цивільного захисту України Андронов В. А.